A°. 1835. N°. 103.

DONDERDAG DEN 24sten DECEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 21 *December* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 19den dezer, n°. 1362/1237, is tot *Gesurnumeerd Lid van den Raad van Administratie van het Pensioen-Fonds der Ambtenaren* alhier, benoemd en aangesteld, de Heer Mr. H. R. HAIJUNGA, Lid van het Geregtshof te *Suriname*.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 23 *December* 1835.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 22sten dezer, n°. 1369/1244, is aan den Stads Heel- en Vroedmeester P. D. VAN DE VIJVER een *Binnenlandsch verlof* voor den tijd van *drie* maanden, in te gaan den *eerste* Januarij 1836, verleend geworden, en is gedurende opgemeld tijdvak, de Heer N. ROIJER, Doctor in de Genees- Heel- en Vroedkunde, belast geworden met de waarneming van deszelfs functien.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 24 *December* 1835.

(40688) Alzoo ISAK JACQUES DE MESQUITA, LAURENS ARON DE MESQUITA, ISAAK DEL PRADO en CHARLES VALLÉE, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van de Plantaadje *de Goede Verwachting*, met uitzondering van de Slaven met namen: *Klaas*, *Saramacca*, *Boncoeur*, *Voordeel*, *Katoen*, *Cement*, *Goede Verwachting*, *Bachus* en *Martina* van gemelde Plantaadje af- en op hunne privé-naam te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen, alle de genen welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 24 *December* 1835.

(40689) Alzoo ISAK JACQUES DE MESQUITA, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van de Plantaadje *Uit en Thuis*, af- en op zijn privé naam te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen, alle de genen welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO *den* 24 *December* 1835.

(40690) Alzoo JUDITH JOEL GOMPERTS wed. MACHIEL ALEXANDER SALOMONS, zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om de Slavenmagt van de Plantaadje *Hiesveld* en de *Uitvlugt*, af- en op de Plantaadje de *Nieuwe Hoop* te mogen doen overschrijven.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle de genen welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hietegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Adjunct Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

(*Uittreksels uit de Hollandsche Couranten van October 1835.*)

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 6 *October*. Uit Töplitz schrijft men van den 29sten September: „Heden morgen om 10 uren werd aan den straatweg naar Kulm, digt bij het dorp Pristen, waar de generaal *Osterman*, die in 1813 de russische garde kommandeerde, zijnen arm verloor, den eersten steen voor het monument gelegd, 't welk Keizer *Ferdinand*, ter gedachtenis der aldaar op den 28, 29 en 30 Augustus 1813 gesneuvelde Russen oprigten laat. Men kan wel beweeren dat men nimmer bij het leggen van eenen eersten steen zoo vele hooge personaadjen als hier bijeen gezien heeft, namelijk: 3 Keizers en Keizerinnen, 2 Koningen, 1 Grootvorst, 2 Grootvorstinnen, 2 Groothertogen, 6 Aartshertogen, 4 Aartshertoginnen, 37 andere onderscheidene Vorsten en Prinsen, voorts ministers, generaals en andere voorname personen. Dezelve reden gezamenlijk in de prachtige Oostenrijksch-Keizerlijke equipagien, waaronder 20 zesspannige galla-wagens, van Töplitz naar de plaats, waar reeds de grondslag voor het monument bestond. Een grenadier-bataillon, een regiment infanterie en uhlanen van Coburg omgaven de plaats. De vorstelijke personaadjen werden naar de tent geleid, van waar zij de inwijding van het monument zien konden. Deze geschiedde door den prelaat van *Ossegg* in plegtgewaad, door eene talrijke geestelijkheid bijgestaan en na R. K. kerkgebruik. HH. MM. de Keizers van Oostenrijk en Rusland, en de Koning van Pruissen bragten daarna de gewone drie slagen op den steen en omarmden elkander toen wederkeerig, ten openlijke blijke van innige vriendschap. Hierbij deed het geschut en de trommels een driemaal herhaald salvo hooren. Onmiddelijk bij het regiment stonden 6 krijgslieden van de Russische garde, welke bij Culm medestreden, gescheard, en daaronder een kapitein. Hij werd aan den Keizer voorgesteld, en deze benoemde hem op het slagveld tot overste, waarop hij tot de keizerlijke tafel genoodigd werd. Na het leggen van den steen reden de gezamenlijke hooge personaadjen naar het nabij Arbersau staande pruissische en Oostenrijksche monument. Hier bevond zich een onder-officier en invalide die het opzigt had over het monument en een nabijgelegen huisje bewoonde; deze herkende den aartshertog *Karel* die in den veldtogt bij Zurich op deszelfs raadsel gezeten en van deszelfs brood gegeten had. Ook de Aartshertog herkende hem, gaf hem een geschenk en liet zich door hem in zijne kleine, met een tuintje omgeven woning leiden. Beide de Keizers en Keizerinnen, de Koning van Pruissen, de Aartshertogen en die verder daarvan hoorden, begaven zich mede derwaarts. De oude veteraan en gedenkstuk-opzigter onthaalde op boter, brood en vruchten zijne gasten, welke na daarvan geproefd en den ouden rijkelijk begiftigd te hebben hem weder verlieten. Morgen, den 30sten September, wordt er eene groote jagt gehouden."

Aanteekeningen.

Sedert den Belgischen opstand hebben de organen van het Engelsch bestuur de gewoonte aangenomen, om van de Nederlanden geen gewag te maken, dan onder den naam van Holland. Zoo lang dit alleen geschiedde in tegenoverstelling van de, aan de in opstand zijnde gewesten gegevene naamduiding van *Belgie*, liet het zich gemakkelijk begrijpen, dat eene dergelijke benaming werd toegelaten; edoch, men schijnt thans verder te willen gaan, en den Koning der Nederlanden te willen aanduiden door de woorden: *Koning van Holland*. Eene dergelijke benaming kan echter niet geduld worden, waar die noodwendig herinnert aan dat tijdperk, toen de Nederlanders gedwongen werden eenen vreemdeling de opperheerschappij hunner landen op te dragen, die, hoe welgezind hij ook de belangen van Nederland moge hebben willen behartigen, eene kroon droeg, welke zijn keizerlijke broeder had toebedeeld, en die wij gedwongen waren hem aan te bieden. De titel van *Koning van Holland* moet dan voor alle regtgeaarde Nederlanders een wanklank in de ooren zijn. Het voeren van de kroon van Holland heeft bovendien iets oneigenaardigs: het strijdt tegen de vroegere gelijkheid der souvereine regten der Vereenigde Provincien, en kan van de door Holland vroeger door handel en gunstige ligging uitgeoefende suprematie, de herinneringen, en daardoor misschien ook wel, in vervolg van tijd, de daarop gegronde aanspraken doen herleven. — Maar onverminderd dat alles, is die benaming ongepast, want noch onze staatsregeling van 1813, noch die van 1814 kent eenen *Koning van Holland*, maar alleen een Koning der Nederlanden. — Ook achte men dit niet eene ijdele *susceptibiliteit*; want de souvereiniteit is aan onzen voortreffelijken monarch in 1813 niet opgedragen door Holland alleen, maar door alle de Nederlandsche gewesten, die er allen gelijkelijk deel aan hebben genomen om de onafhankelijkheid te verwerven; en toen in Amsterdam de koninklijke waardigheid werd toegekend aan Hoogstdenzelven, werd dat in naam en naar den wensch der geheele Natie gedaan, en niet door of van wege eene enkele provincie, hoe uitstekend dezelve ook wezen moge. Trouwens, niet ééne provincie zoude zich in ons Rijk boven de andere willen verheffen, op welke wijze of hoe dan ook, en omdat wij daarvan ten volle overtuigd

zijn, moet de benaming van *Koning van Holland* dubbel ongepast voorkomen; om dat voor als nog het Koningrijk der Nederlanden bestaat, en ook al wierde dat uiteen gescheurd, het aan niemand voegen zou, om op eigen gezag aan hetzelve en aan het Hoofd van den Staat eenen naam te geven, welken de Natie zelve niet heeft willen aanvaarden, en waarvan de vaststelling onbetwistbaar aan haar alleen toekomt, en niet aan vreemden.

Wanneer men in verband stelt de meer diplomatische toenadering der Nederlandsche en Engelsche hoven met hetgeen men zegt, dat te Töplitz omtrent al de aangelegenheden van Europa zoude verhandeld zijn, als ook de oogenschijnlijk meerdere bevriendheid van Rusland met Engeland, dan zoude men daaruit eenige heilbeloovende voorspellingen mogen opmaken; wij willen althans de welgeplaatste overtuiging vasthouden, dat des Prinsen FREDERIKS tegenwoordigheid bij het groote monarchen congres veel zal hebben toegebragt, om de zaak van Nederland uit het juiste oogpunt te doen beschouwen, door ze onder haar waarachtig daglicht voor te stellen, en dat alzoo, waar de Prins van Oranje 's lands aanspraken met achtbaarheid, kracht, beleid en moed ondersteunde, de Prins der Nederlanden al zijne geestvermogens inspande om regt te verkrijgen en te betoogen, dat het zwaard in Augustus 1831 regtvaardiglijk getrokken werd. De steeds toenemende ontwapening van Oostenrijk doet de hoop meer herleven, dat geen algemeene oorlog zal uitbreken; maar de uitkomst bevestige, ter eere der Europesche staatkunde, dat de vrede niet gekocht werd ten koste der geregtigheid. Zoodanige vrede zoude eenen bedriegelijken vrede zijn, daar hij met zich de zaden van verdeeldheid zoude omdragen, en bij gebreke van een onwrikbaar steunpunt, aan het gebrek van onbestendigheid zou lijden.

Men heeft veelal de gewoonte van meest dáár het beste aanwezig te gelooven, waar men het verst van verwijderd is, terwijl, als men de zaken meer van nabij beschouwt, ze jammerlijk van hare waarde verliezen. Even als men dit bewaarheid ziet, bij den aanblik van een schoon natuur-tafereel, waar het geheel boeit, maar waar meestal de bestanddeelen bij nader onderzoek minder opmerkelijk voorkomen; zoo ook is het in de zedelijke wereld gesteld. Als een krachtig bewijs daarvan mag men de zoo hooggeroemde vrijheid der Vereenigde Staten bijbrengen: naar luid van velen is dáár het land van beloften, daarheen worden niet alleen vele menschen gezonden, maar men verkoopt zelfs have en goed, om derwaarts te trekken. In dat land der Vrijheid nu, daar bestaat zij, ten minste evenzoo als in vele landen van Europa; neen, zij bestaat dáár niet eens zóó als in ons oud en achterlijk werelddeel; want dáár zoude geene vrijheid geduld worden, zóó als men die in de nieuwe wereld verstaat. De *club* van Lijnch bijv. bedreigt met allerlei geweld en zelfs met den dood, al wie het zou durven wagen het *absolutismus* te zijn toegedaan of hetzelve te bevorderen. Maar wat is het toch dat er bedoeld wordt onder die nieuwe benaming? Welke misdaad wordt daaronder begrepen; misdaad, waaronder particulieren zich, in vereeniging, het regt van sluipmoord hebben aangematigd? Die misdaad is, bevordering van vrijheid voor alle menschenkinderen, ook voor slaven, het middel tot uitroeijing van hare voortplanting, is de *proscriptie* van andersdenken, in naam en van wege de vrijheid.

ADVERTISSEMENTEN.

(40703) Aan belanghebbenden, wordt mits deze kennis gegeven, dat zich aan het Departement der *Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, hebben geadresseerd J. O. N. ENGELBRECHT en G. S. DE VEER, in kwaliteit als bij substitutie benoemde Gemagtigden der Erfgenamen van den Boedel wijlen JOHANN GOTTLIEB ENGEL, in den jare 1834 binnen deze Kolonie overleden, verzoekende de af- en overgifte des Boedels JOHANN GOTTLIEB ENGEL.

Voorts, op het adres van JOHANN GEORGE KRAMER, als Gemagtigde der Erfgenamen van den Boedel JANKE EIJELLTS, eerder wed. CASPER HARMS, laatst wed. DIRKZEN; verzoekende de overgave van dezen Boedel.

En eindelijk, op het adres van J. M. A. NEUMANN, in kwaliteit als Gemagtigde van ALBR. NIC. FRED. NEUMANN, reclamerende den Boedel wijlen JOHANN NICOLAAS BURMEISTER.

En dat, op alle deze adressen door de Commissie tot de Zaken van voormeld Departement, over *zes* weken de dato heden, zoodanig zal worden gedisponeerd, als dezelve zal noodig oordeelen.

Paramaribo den 23 *December* 1835.

De Scriba bij de Commissie,
R. GOLLENSTEDE.

(40680) PUBLIEKE INSCHRIJVING, ten overstaan van de Commissie tot de zaken der *Nieuwe Wees- Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, op

Zes balen *SCHOONE KATOEN*, afkomstig van de Plantaadje *Welgelegen*.

Zullende de inschrijvings-billetten worden aangenomen tot Maandag den 28 dezer, des voormiddags ten 9 uren.

Paramaribo den 23 *December* 1835.

De Scriba bij de Commissie,
R. GOLLENSTEDE.

(40762) PUBLIEKE INSCHRIJVING, ten overstaan van de Commissie tot de Zaken der *Nieuwe Wees-, Kurateele en Onbeheerde Boedel Kamer*, op:

Vier balen *SCHOONE KATOEN*, afkomstig van de Plantaadje *Alsimo* ⅛ aandeel Boedel J. M. OEHLERS.

Zullende de inschrijving-billetten worden aangenomen tot Maandag den 28 dezer, des voormiddags ten 9 uren.

Paramaribo den 23 *December* 1835.

De Scriba bij de Commissie,
R. GOLLENSTEDE.

(40636) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal over *een* jaar en *zes* weken, dag en datum nader te bepalen, publiek bij Executie verkoopen, de navolgende onder Sequestratie gekomene Plantaadjen, als:

Den 13den Mei 1835, de Plantaadje *HANOVER* en Grond *MAWACCABO* gelegen in rio *Para*.

Den 20sten Mei 1835, de Plantaadje de *TWEE KINDEREN*, gelegen aan de rivier *Suriname*; — beiden aankomende Mr. GOVERT ALEXANDER VAN DER MEE en FRIDERICH WILHELM HOSTMAN.

Zijnde de inventarissen der opgenoemde Plantaadjen, ten kantore van den ondergeteekende berustende.

Paramaribo den 23 *December* 1835.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

M. VAN DER ELST

(45044) Thans wonende naast den Heere F. G. BERTELSMANN, heeft per Kapt. C. ZAAL ontvangen:

LIQUEUREN, Maagbitter en Magorum.

NOG IN VOORRAAD:

Mallaga- Port à Port Londen Particulair Madeira *f* 36,00 het douzijn, en Roode Wijn in kisten en bij het douzijn. Ale, Porter, Shrub, Cognac- en witte Brandewijn, Genever, extra Bagama Borden, Engelsche Zeep en diverse Goederen meer.

Mengelwerk.

DE MOSKEËN.

De Moskeën of bedehuizen der Mohomedanen zijn hooge, prachtige gebouwen, voor het uitwendige zich van anderen onderscheidende door hunne gewelfde en met lood bedekte koepels, torens of minarets, enz. Zij zijn vierkant en van voorhoven voorzien, waarin zich bronnen ter reiniging bevinden. Van binnen vindt men geene sieraden, behalve eenige uit de Koran, die op de witte muren geschilderd zijn. De grond is meestal met matten of tapijten belegd, en men vindt er geene stoelen of banken. In eenen hoek tegen het zuid-oosten ziet men eene soort van predikstoel, waarop de Iman zit, wanneer hij het gebed voorleest. Naar den kant, waar Mekka ligt, is eene soort van kast (*kebla*) in den muur, waarin gewoonlijk eenige afschriften van den Koran liggen, ten teeken, dat de biddenden naar dien kant het aangezigt moeten rigten. Van de gewone Moskeën, die door een groot aantal kostbare lampen verlicht worden, onderscheiden zich de Dschame's, die grooter en aanzienlijker zijn, en ook meerdere torens of minarets hebben, van welke de Muezzin het volk tot het gebed bijeen roept. In deze Moskeën worden de pligtige vrijdags godsdienstoefeningen verrigt, en geschiedt de voorbidding voor den Keizer. Bij vele Keizerlijke Moskeën bevinden zich openbare scholen, hospitalen, en zelfs keukens, waarin de spijzen voor behoeftigen worden gereed gemaakt. Derzelver inkomsten zijn zeer aanzienlijk.

De schoonste Keizerlijke Moskee te Konstantinopel is die van Sophia, welke eertijds eene van de uitmuntendste en oudste kerken der Grieksche Christenen was. Maar de Moskee van den Sultan Achmet I, is veel opmerkens waardiger. Dit gebouw van eene verbazende pracht werd in 1610 gesticht. Achmet was zoo ongeduldig om hetzelve voltooid te zien, dat hij elken vrijdag zelf met de werklieden daaraan ging arbeiden. De Moskee is voorzien van zes minarets van eene buitengewone hoogte en ongemeene pracht; dezelve zijn omringd door drie galerijen in den Mauresken bouwtrant en loopen zeer spits toe. Het groote voorhof is omgeven door eene zuilenrij van marmer en porselein. In het midden van het hof is eene marmeren fontein; de poorten daarvan zijn van gewerkt koper. Van binnen zijn de muren met fresko beschilderd; men ziet er vergulde tafels met Arabische opschriften hangen. De koepel wordt ondersteund door vier groote met groeven versierde pilasters, elk in het midden door eenen rand of krans gescheiden. Vier groote halve koepels staan in verband met den hoofdkoepel, terwijl zich op de vier hoeken des gebouws even zoo vele kleinere koepels bevinden, en eindelijk zijn de vensters gemaakt uit kleine gekleurde en rijk versierde glazen, die in den tempel slechts eene sombere en plegtige schemering laten doordringen.

HUIZEN VAN SNEEUW.

De winterwoningen der Eskimo's, die Churchill bezoeken, zijn van sneeuw; en te oordeelen naar een zoodanig verblijf, in ons bijzijn door Augustus opgerigt, zijn dezelve niet zonder hunne gemakken. Eene plaats op de rivier gekozen hebbende, waar de sneeuw twee voet diep lag en tamelijk vast was, begon hij zijn werk door eenen kring te trekken van ongeveer twaalf voet in doorsnede. De sneeuw binnen in den kring werd vervolgens verdeeld met een breed mes, dat een handvat heeft, in platen of reepen van drie voet lang, zes duim dik en twee voet diepte die der sneeuwlaag. Deze platen waren vast genoeg om bewogen te kunnen worden zonder te breken of zelfs de scherpte der hoeken te verliezen, en zij hadden eenen kleinen bogt, overeenkomende met dien van den kring, waaruit zij gesneden waren. Zij werden op elkander gestapeld even als lagen gehouwen steen, rondom den gemaakten kring, terwijl men zorg droeg om telkens de oppervlakte der verschillende lagen met het mes glad te maken, en zoo te snijden, dat de muur naar binnen overhelde. De koepel sloot van boven eenigermate snel en plat, door namelijk de bovenste lagen wigvormig te snijden in plaats van den meer regthoekigen vorm der onderste. De hoogte was omtrent acht voet, en de laatste opening werd opgevuld door een klein kegelvormig stuk. Het geheel werd van binnen opgebouwd, en elke plaat of reep was zoodanig gesneden, dat zij van zelve en zonder anderen steun in hare plaats bleef, tot dat eene tweede er op werd geplaatst, waartoe de ligtheid van elk derzelve veel bijdroeg. Toen het geheele gebouw op deze wijze opgerigt was, werd een weinig losse sneeuw daarover geworpen om alle kloven op te vullen, en vervolgens sneed men met het mes eene lage deur in den muur. Daarna werd eene slaapplaats ingerigt insgelijks van sneeuwplaten, maar die in dit geval bedekt werden met eene laag fijne twijgen en mos, om te beletten dat de sneeuw door de hitte des ligchaams zoude smelten. Aan het hoofd-, en voeteneind van het bed werd een sneeuwen pilaar geplaatst, om daarop eene lamp te stellen en eindelijk bouwde men eene soort van gang voor de deur, en een stuk zuiver, helder ijs in een gat, dat als venster in den muur gesneden is. De zuiverheid der bouwstof, waaruit het huis vervaardigd was, deszelfs sierlijke bouw, de doorschijnendheid der muren; die een zeer aangenaam licht doorlieten, dit alles gaf hetzelve een schooner aanzien dan een marmeren gebouw en men beschouwde hetzelve met eene gewaarwording, omtrent gelijk aan die, welke het gezigt van eenen Griekschen, door Phidias opgetigten, tempel bij ons verwekt; beiden zijn voortbrengselen der kunst, onnavolgbaar in derzelver soort.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.